

Topologia II – Harjoitus 3 (4. 2. 2013)

- a) Olkoon $\mathcal{B}$ topologisen avaruuden X kanta. Osoita, että osajoukko $A \subset X$ on tiheä, mikäli se leikkaa jokaista $\mathcal{B}$:n epätyhjää jäsentä.
b) Näytä esimerkillä $\mathbb{R}$:ssä, että a-kohdan väite ei välttämättä pidä paikkaansa, jos kannan sijasta tarkastellaan vain esikantaa.

2. Olkoon X joukko, jossa on ainakin kaksi alkioita. Osoita, että kokoelma

$$\mathcal{A} = \{X \setminus \{x\} : x \in X\}$$

on X :n kofiniitin topologian (ks. harj. 1, teht. 6) esikanta.

3. Varustetaan luonnollisten lukujen joukko $\mathbb{N}$ kofiniitillä topologialla. Mitä $\mathbb{N}$:n pisteitä kohti jono $(1, 2, 3, \dots)$ suppenee? (Vrt. Väisälä 3:19)
4. Tutki, ovatko kaavojen $f(x) = e^x$ ja $g(x) = -x$ määrittelemät funktiot $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ jatkuvia, kun sekä lähdössä että maalissa $\mathbb{R}$ varustetaan ”puoliavoimella topologialla” $\mathcal{T}_{pa}$, joka on määritelty oppikirjan kohdassa 2.11.1. (Vrt. Väisälä 3:5)
5. Osoita, että projektio $\text{pr}_1: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $\text{pr}_1(x_1, x_2) = x_1$, on avoin mutta ei suljettu kuvaus tavallisten topologioiden suhteen. (Väisälä 3:6)
6. Kun $a \in \mathbb{Z}$ ja $b \in \mathbb{N}$, määritellään

$$N(a, b) = \{a + nb : n \in \mathbb{Z}\}.$$

Tällaista joukkoa, tai paremminkin sitä vastaavaa (kaksisuuntaista) jonoa $(\dots, a - 2b, a - b, a, a + b, a + 2b, \dots)$, kutsutaan *aritmeettiseksi jonoksi*.

- a) Osoita, että joukot $N(a, b)$ muodostavat erään topologian kannan kokonaislukujen joukossa $\mathbb{Z}$.
- b) Osoita, että em. topologialla on seuraavat ominaisuudet: i) jokainen avoin ja epätyhjä $\mathbb{Z}$:n osajoukko on ääretön, ii) jokainen kantajoukko $N(a, b)$ on suljettu (ja tietysti myös avoin).
- c) Olkoon $\mathbb{P} = \{2, 3, 5, 7, \dots\}$ alkulukujen joukko; ts. $\mathbb{P}$ koostuu niistä luonnollisista luvuista $p \geq 2$, jotka eivät ole jaollisia muilla luonnollisilla luvuilla kuin 1 ja p . Perustele, että

$$\mathbb{Z} \setminus \{-1, 1\} = \bigcup_{p \in \mathbb{P}} N(0, p).$$

- d) Päättelä b- ja c-kohdan avulla, että $\mathbb{P}$ on ääretön.